

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia de Arte et Educatione VIII (2013)

Agnieszka Słaby

„Wydział Sztuki w mieście” – refleksje z wystawy „Intermedium”

W dniach 14–21 czerwca 2013 r. Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie wyruszył w miasto z tym co najlepsze, czyli pracami końcowo-rocznymi studentów. Przygotowali oni cykl wystaw pod przewodnim hasłem „Wydział Sztuki w mieście”, jak sami piszą o wydarzeniu: „odwiedzimy 10 galerii w mieście, przemieszczając się autobusem Jelcz”. Imprezę zainaugurowano 14 czerwca wernisażem prac w holu gmachu głównego Uniwersytetu Pedagogicznego przy Podchorążych 2, następnie młodzi artyści odwiedzili kilka innych miejsc, prezentując prace m.in. w Galerii Na strychu MDK przy al. 29 listopada 100, Galerii Kotłownia przy ul. Warszawskiej 24, Galerii Onomato przy ul. Brackiej 7/4 czy w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej przy ul. Rajskiej 1. Ukoronowaniem wydarzeń tego dnia był „Piknik na trawie” zorganizowany na terenie uczelni przy ul. Mazowieckiej 43.

Kilka dni później (17 czerwca) w ramach wydarzenia odbył się wernisaż prac końcowo-rocznych studentów Wydziału Sztuki. Wystawa zorganizowana w Artetece przy Małopolskim Ogrodzie Sztuki (ul. Rajska 12) trwała do 28 czerwca. Miejsce to nieprzypadkowe, jego powstaniu przyświecała idea wykreowania nowoczesnej przestrzeni twórczej dla osób zainteresowanych sztukami wizualnymi. Organizując je, podkreślano w szczególności otwarcie na młode pokolenie twórców oraz potrzebę udostępnienia im przestrzeni do kreatywnego samorozwoju. Obserwując popularność i potencjał Arteteki, można uznać, iż cel został osiągnięty, a tylko w czerwcu tego roku odbyły się m.in. dwie wystawy prezentujące dorobek młodych adeptów sztuki – studentów kierunków artystycznych UP i ASP.

Na wystawę studentów Uniwersytetu Pedagogicznego składają się prace przygotowane w trzech pracowniach – art/grafiki cyfrowej pod kierunkiem ad. Adama Panasiewicza, animacji komputerowej prowadzonej przez mgr. Przemysława Liputa oraz intermediiów, nad którą opiekę sprawuje dr Łukasz Murzyn.

Dla czytelniejszego przekazu każdej z pracowni przyporządkowano znak graficzny – odpowiednio kwadrat, koło i trójkąt, którymi opatrzone zostały wystawione

prace. Te same figury geometryczne stanowią także element plakatu zapowiadającego wystawę.

W pracowni art/grafiki cyfrowej ad. Adama Panasiewicza powstało dziewięć spośród prezentowanych prac, są to prace: Anny Niwy – *Projekt-6*, Damiana Buszaka – *MOU-2*, Aleksandry Twardowskiej – *Inspiracje*, Konrada Peszki – *Powiększenie*, Mateusza Lelka – *Terytorium I*, Miłosza Reinera, *Bez tytułu*, Wojciecha Mulowa – *Rysopis rytmu światła*, Diny Sabat – *Inspiracje* oraz *Baza jeden*.

Pod opieką mgr. Przemysława Liputa powstały etiudy filmowe autorstwa: Katarzyny Jasińskiej-Śliwy – *The Universe*, Klaudii Polak – *Pamięć*, Katarzyny Kwater – *Gnicie* oraz Anny Słowik – *Biopixel*.

Pracownia intermediów dr. Łukasza Murzyna reprezentowana była przez Martę Pleskaczyńską – *Bez tytułu*, Katarzynę Czarnik – *Idź się lecz* – akcja na rzecz profilaktyki medycznej, Emilię Marcinek-Marek – *Bez tytułu*, Magdalenę Klimkowicz – *Szkicownik o sztuce teraz* oraz etiudy wideo – Martynę Tokarską – *Aaaa*, Bartłomieja Paporowicza – *Bez tytułu*, Jakuba Tokarza – *Bez tytułu*, Izabelę Mazur – *Bez tytułu*, Annę Gorlińską – *Łzy*, Łucję Piątkowską – *O_koło_inspiracje*.

Młodzi artyści usytuowali swój przekaz pomiędzy różnymi mediami, uduchowiając znajomość ich właściwości oraz twórczo je przetwarzając. W ich pracach można dostrzec zarówno łączenie ze sobą rysunku, tekstu czy muzyki, film, a także instalacje oraz wykorzystanie komputerów. Przez pryzmat wystawy doskonale widoczne jest więc wejście na dobre nowych mediów w krąg zainteresowań artystycznych.

Zgodnie z rozumieniem kategorii intermediów przez artystów Fluxusu prace wystawiane na „Intermedium” przełamują pozorne granice pomiędzy sztukami, ale i wciągają odbiorcę w swoją opowieść. Jego rola wzrasta szczególnie w przypadku dwóch prac: Marty Pleskaczyńskiej – *Bez tytułu* oraz Magdaleny Klimkowicz – *Szkicownik o sztuce teraz*. Pierwsza z nich prezentuje portrety czterech osób. Każdy z nich ułożony jest z 16 kwadratowych płytek pilśniowych o wymiarach około 10 x 10 cm. Praca przypomina niezatytułowane puzzle – płytki można samodzielnie ułożyć w dowolny sposób, tworząc tym samym nowe, własne obrazy i interpretacje. Artystka umożliwia więc nie tylko wejście w interakcje ze swoim dziełem, ale nawet podjęcie próby stworzenia go na nowo. Wielorakość i różnorodność nowych portretów przywodzi skojarzenia z niepowtarzalnością człowieka, ale i złożonością kobiecego wnętrza.

Bardzo interesującą grą z widzem jest *Szkicownik o sztuce teraz* Magdaleny Klimkowicz. Na pracę składa się szkicownik wraz ze stanowiskiem do czytania – stolik, lampka i wygodna pufa, co należy uznać za dobry pomysł, gdyż szkicownik wciąga bez reszty. Jest to dziennik z krakowskich wydarzeń kulturalnych obejmujących pierwsze półrocze 2013 r., utrzymany w klimacie szkolnych kronik i pamiętników – zawiera rysunki, „wlepki” i oczywiście refleksje z odwiedzanych wystaw. Autorka komentuje rzeczywistość wystawienniczą z przymrużeniem oka, podobnie jak i niektóre postawy osób ze „świata artystycznego” – już na pierwszej stronie

provokująco notuje: „sztuka współczesna jest jak kosmos. Jest wielka i raczej nikt jej nie ogarnia. Nie wiem, czy Ci wszyscy artyści, którzy ją robią, wiedzą, co robią czy Ci wszyscy kuratorzy wiedzą, co komentują”¹.

Pierwsza strona dziennika może provokować nie tylko treścią, ale i formą zapisu à la szkolny zeszyt. Niemniej jednak świadomość, iż autorka jest młodą adeptką sztuki współczesnej nastawia nas raczej na pojawienie się krytycznego komentarza. I taka też jest praca – mocno krytyczna i społecznie zaangażowana. Nie są to więc ani sprawozdania ani recenzje, ale krótkie, dowcipne, nieraz pastiszowe zapisy odczuć Autorki, odnoszące się zarówno do wystaw, jak i przemycające odrobinę jej prywatnych poglądów. Nieraz są one zakamuflowane i aby odbiorca mógł się do nich, ustosunkować powinien dobrze orientować się w bieżących wydarzeniach kulturalnych Krakowa. W moim przekonaniu to ta ostateczna interakcja pomiędzy Autorem a odbiorcą, charakter reakcji i komentarza tego ostatniego stanowią o ostatecznym sukcesie dzieła (jego ukończeniu).

Podobnie zaangażowana w bieżącą problematykę społeczną jest praca Katarzyny Czarnik *Idź się lecz* jako element akcji na rzecz profilaktyki medycznej. Jest to praca na wskroś minimalistyczna (niewielka naklejka), a jednak wywołującą mocne wrażenie! Wykorzystanie popularnego hasła, któremu przypisuje się różnorakie skojarzenia, nabiera nowej mocy w kontekście akcji profilaktycznej.

Studenci w zależności od pracowni mieli do przygotowania temat lub też sami wybierali ważne dla siebie kwestie i przedstawiali je za pomocą wybranego medium. Pod kierunkiem ad. Adama Panasiewicza studenci pracowali nad zagadnieniem interfejsu kulturowego jako granicy. Za pomocą różnorodnych instalacji intermedialnych czy multimedialnych pokazana została granica, jaką jest powierzchnia interfejsu. Zdefiniowana w rozmaity sposób między tym co mechaniczne, a tym co organiczne, między reprezentacją a rzeczywistością czy też pomiędzy symulacją a realnością². Ciekawym odzwierciedleniem tej problematyki jest praca M. Lelka *Terytorium I*, traktująca o problemie symulacji rzeczywistości. Autor wykorzystał w tym celu zarówno zdjęcia, jak i instalację – tworząc symulację realnej przestrzeni.

Prace, które znalazły się na wystawie, wybrano przede wszystkim ze względu na ich wartość merytoryczną i artystyczną. Dzięki temu ekspozycja jest świetnym przeglądem różnych wizji artystycznych, intermedialnych środków wyrazu i wreszcie różnorodnych postaw twórców. Warto więc obserwować, co się dzieje w pracowniach młodych adeptów sztuki, aby parafrazując M. Klimkowicz, przekonać się, nad czym ci wszyscy artyści pracują³.

¹ M. Klimkowicz, *Szpicownik o sztuce teraz*, wystawa „Intermedium”, Arteteka 17–28 VI 2013 r.

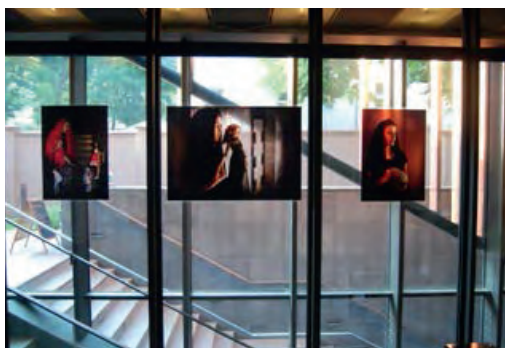
² Za informacje na temat zagadnień podejmowanych na zajęciach dziękuję Prowadzącym pracownię – panu ad. Adamowi Panasiewicz oraz panu dr. Łukaszowi Murzynowi.

³ M. Klimkowicz, *Szpicownik o sztuce teraz*, wystawa „Intermedium”, Arteteka 17–28 VI 2013 r.

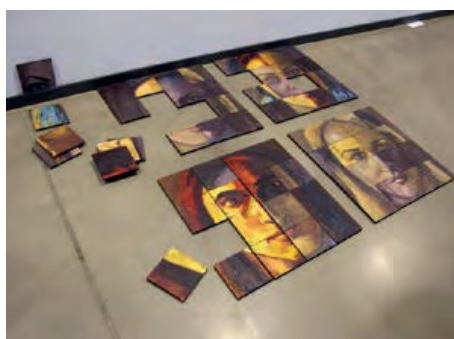
Mateusz Lelek, *Terytorium I*, I rok, studia 2 st., grafika, pracownia art/grafiki cyfrowej ad. Adama Panasiewicza
fot. Kamil Baś

Emilia Marcinek-Marek, *Bez tytułu*, II rok malarstwa, pracownia intermediiów dr. Łukasza Murzyna
fot. Łukasz Murzyn

Wernisaż wystawy „Intermedium”
fot. Kamil Baś

Marta Pleskaczyńska, *Bez tytułu*, II rok malarstwa, pracownia intermediiów dr. Łukasza Murzyna
fot. Kamil Baś

Na marginesie jeszcze parę słów o samej przygotowaniu, wystawy. Pomysł wystawienia prac końcowo-rocznych jest oczywiście świetnym projektem – dającym młodym artystom możliwość pokazania swoich prac oraz sprawdzenia się w roli kuratora. Warto to z tego korzystać! Na pochwałę zasługuje na pewno plakat wystawy – minimalistyczny projekt, który wykorzystując podział figur geometrycznych przyporządkowanych pracownikom, jest spójny z koncepcją wystawy.

Można mieć natomiast trochę uwag do organizacji i aranżacji wystawy. W jej opisie nie znajdujemy podstawowych informacji o tym, kto odpowiadał za aranżację, czy może wszyscy wystawiający brali udział w jej przygotowaniu? Podawanie takich wiadomości jest kluczowe w przypadku tworzenia wystawy. Niestety, trzeba też dodać, iż wystawa, mimo że była otwarta godzinach popołudniowych, nie zawsze była dostępna w deklarowanym czasie.

Dużym brakiem był brak plansz, które wprowadziłyby widza w tematykę poszczególnych pracowni – informacji o zagadnieniach, nad jakimi studenci pracowali przez rok akademicki. Wiedza taka ukazałaby charakter poszczególnych pracowni oraz w znacznym stopniu ułatwiła interpretowanie niektórych dzieł. Być może punktem wyjścia było niesłuszne założenie, iż wystawą zainteresowani będą tylko studenci Wydziału Sztuki – świetnie orientujący się w strukturze swojej uczelni.

Pomysł z rozbiciem poszczególnych pracowni, wystawieniem dzieł osobno i oznaczeniem ich znakami graficznymi jest interesujący i zapewne w dużej mierze stanowi wynik wykorzystania zastanej przestrzeni, sprawiającej wrażenie monotonej. To w tym przypadku zrozumiałe, osobiście jednak jestem zdania, iż zgrupowanie prac z poszczególnych pracowni w jednym miejscu byłoby czytelniejsze dla widzów i pokazywałoby w szerszej perspektywie przedmiot rocznej pracy.

Powyższe drobne niedociągnięcia wynikają, jak miemam, z faktu, iż studenci organizowali swoją wystawę po raz pierwszy. Ponieważ ich zamiarem jest przekształcenie tegorocznej wystawy w wydarzenie cykliczne, myślę, iż będzie to dobra okazja do wyciągnięcia wniosków, a w przyszłości doskonalenia umiejętności w dziedzinie organizacji i promocji własnych wystaw. Oczekujemy zatem kolejnych ekspozycji.

„Faculty of Art in the city” – reflections from the *Intermedium* exhibition

Abstract

Between 17th and 28th of June 2013, students from the Faculty of Art of the Pedagogical University in Krakow presented their final works at the *Intermedium* exhibition that took place in Arteteka at the Garden of Arts in Krakow. Young artists conveyed their messages by using different media and thus proving familiarity with their properties and processing them artistically. The artworks were created in three ateliers: Adam Panasiewicz's atelier of computer graphics, Przemysław Liputa's atelier of computer animation, and Łukasz Murzyn's atelier of intermedia.

Nota o autorze

Dr Agnieszka Słaby jest absolwentką historii oraz historii sztuki. Ukończyła podyplomowe studia z zakresu romologii. Doktoryzowała się w Instytucie Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w zakresie historii nowożytnej i historii kultury. Prowadzi zajęcia w Instytucie Historii oraz Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Jest autorką kilkunastu artykułów i recenzji publikowanych m.in. w „Klio”, „Polonistyce”, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historica” i zbiorach pokonferencyjnych. Przygotowuje do druku rozprawę doktorską pt. „Rządzicha oleszycka – dwór Elżbiety z Lubomirskich Sieniawskiej jako przykład patronatu kobiecego na przełomie XVII–XVIII wieku”.